

L

+*Leximòrfic*. Recomano que es generalitzi aquest neologisme necessari en lingüística per tractar de les qüestions relatives a aquella part de la Gramàtica Històrica, tan fecunda i important, que anomenem «La Formació de Mots»: teoria dels sufixos, prefixos, compostos parasintètics, parlant-ne en termes d'adjectiu: «qüestions leximòrfiques, problemes ---, raons ---, argumentació leximòrfica de tal o tal problema». És indispensable per entendre's clarament, així com diem *qüestions fonètiques, arguments sintàctics* etc. «*Leximòrficament* aquest mot o aquella etimologia són inacceptables». Fa temps que me'n serveixo en obres meves, després d'haver recorregut a expressions poc clares i feixuges («això no convenç per raons de Formació de Mots»); o bé es podria dir +*morfemàtic*, que és còmode, però un poc massa ample i equívoc, car en rigor només es refereix als morfemes (desinències morfològiques, categories gramaticals dels mots, això últim més estrictament +*catagoremàtic*: «en l'aspecte *catagoremàtic* ja és més aviat un verb que una locució adverbial»). La mateixa teoria de la «Formació de Mots» també es podria dir més breument *La Leximòrfica*, tal com anomenem *Morfologia, Fonètica, Sintàctica* etc. Recordo a propòsit d'això altres termes si bé neològics, de què em serveixo, necessaris com *metacedeusi, vibril·lació, floreig verbal, estilètic, L'Estilètica, paidolàlia, disfemisme, etimologies d'endevineta* per a les menagianes, isidorianes etc., que en castellà anomenen «de sonsonete», que ja he definit en altres llocs.

+LLABERCÍ. Nom d'un ocell de volateria apreciat pels gormands, que apareix repetidament en el *Li de Cuina de St. Soví*, s. XVI: «grues, hoques, hànets, *lebercins* o tot ocell gros», «hoques, ànets e *laberssins, lebarcins* (§§ 25, 30, 53, pp. 76, 78). Pel context és evident que ha de ser un volàtil gros de la família anàtida. És doncs probable identificar-lo amb el cast. ant. *lavanco* 'pato bravíu', també *navanco*, que en el *DCEC/DECH* faig venir de NAVANKO- derivat de l'indoeur. hispànic NAVA 'terra alta i aigualosa'; en castellà hi ha

hagut una dissim. N-N > /-m-, en català un seu derivat *NAVANCINOS sofriria dissim. doble en *lavarcins*.

LLAST. El mot *llait*, segons indico, sembla ser degut a una evolució morfològica, nascuda en el plural *llasts* (que hauria sonat *8at e o* en el sistema morfològic del mallorquí rústic), d'on una forma més clarament plural *8á1ts*, comparable a *raigs/rate* pron. *aá1ts*; ja cito un ex. paral·lel en *poits* per *posts*. Un altre degué produir-se en *past* 'apeixat, tip, fart' > 'compacte, gruixut', acc. en la qual apareix en la variant *paif*: «N'Armando, el barber --- passaria dels 25, però no arriba als 30 --- gastava punys postissos, --- uns calçons de daus escocesos, --- un jaqué *paif*, curt, estallat, i un capellet tirolès --- passat de moda --- a manera de protesta contra la prosa del temps --- M.S.Oliver, *L'Hostal de la Bolla*, 1903, 7.8.

LLAURAR. *Llauricio*. M'ha intrigat amb raó aquest terme del parlar familiar i rústic dels valencians, per anomenar despectivament els llauradors, els pagesos. Recollit primer per Escrig, 1851: «*llaurici, o -icio, -ícia*: labriego, -ga, se usa por desprecio»: «pronte durà el *llaurisio*, patilla y bigot» TLlorente; «en eixe temps encara les *llaurísies* no 'm cridaven l'atenció» Navarro Reig (Val. 1913) (*AlcM*). En tot cas no és una creació ocasional o argòtica car se'n serveixen molts altres escr. de llenguatge força tradicional, i sempre damunt un medi rústic, com Morales Sanmartín, el narrador popular de l'Horta: «li pegava una bascolla si venia --- quansevol *llauricio* amica a recomanar-li pacència»; «s'ha casat este matí en el llaurador més trempat de Benimaclet --- La seua Pomona --- de sos ensòmits d'amor avia entregat son cos a un *llauricio* vulgar» (*Idilis Llevantins* 36.10, 98.8f.). I segons *AlcM* corre fins a CastPna. i Alacant.

La terminació, però, és ben xocant, i no havent-hi res d'això en castellà ens crida cap al mossàrab que tant de rastre deixà en l'*aljama dels de Paterna, Torrent, Soterna...* Per això jo, rebutjant l'explicació poca-solta del model *Mauricio* (és *Maurici*, i no és